

- úrad pre
- dohľad nad
- zdravotnou
- starostlivosťou

Správa o hospodárení ÚDZS za I. polrok 2010

august 2010

1. Úvod

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len "úrad") je podľa § 29 ods. 1 písm. b) zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 581/2004 Z. z.“) povinný predložiť vláde správu o hospodárení za prvý polrok kalendárneho roka do troch mesiacov po skončení kalendárneho polroka.

Dozorná rada úradu si vyhradila prerokovať priebežnú správu.

V priebehu prvého polroka 2010 úrad hospodáril s prostriedkami verejného zdravotného poistenia v súlade so schváleným rozpočtom úradu, ktorý je súčasťou rozpočtu verejnej správy.

Neoddeliteľnú súčasť správy o hospodárení úradu za 1. polrok 2010 tvoria výkaz o vybraných údajoch z aktív a pasív subjektu verejnej správy a výkaz o plnení rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy.

Úrad vedie účtovníctvo v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov. Postupy účtovania a účtovná osnova sú určené opatrením Ministerstva financií SR zo 14. novembra 2007 č. MF/24342/2007-74.

Pri sledovaní plnenia rozpočtu verejnej správy úrad uplatňuje rozpočtovú klasifikáciu v zmysle § 4 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorej sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu verejnej správy. Príjmy a výdavky úrad sleduje podľa Opatrenia Ministerstva financií SR č. MF/010175/2004-41, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie.

Účtovná závierka úradu podlieha auditu. Audítora na návrh správnej rady schválila dozorná rada. Úrad oznámil Ministerstvu zdravotníctva SR, ktorý audítor bol poverený overovaním účtovnej závierky. Audítor overil správu o hospodárení za I. polrok 2010 a podľa názoru audítora sú údaje v správe v súlade s priebežnou účtovnou závierkou.

2. Plnenie rozpočtu

Ekón. klasif.	Názov položky	Skutočnosť 2009 (v €)	Rozpočet 2010 (v €)	Skutočnosť k 30. 6. 2010 (v €)	Plnenie rozp. %
Zostatok prostriedkov z predch. roka		16 582 361	16 491 890	16 998 451	103,1
Príjmy					
222 003	Za porušenie predpisov	25 730	0	0	X
223 001	Príjmy z admin. činnosti úradu	641 029	597 491	320 408	53,6
223 001	Príjmy z činnosti SLaPA pracovísk	448 440	477 673	135 104	28,3
243	Úroky z účtov	17 885	28 215	6 145	21,8
292	Iné nedaňové príjmy	94 912	0	21 608	X
312 001	Štátny rozpočet	0	0	0	X
312 003	Zo zdravotných poisťovní	14 195 299	14 985 177	0	X
Príjmy celkom		32 005 656	32 580 446	17 481 716	53,7
Výdavky					
610	Mzdy	6 682 217	6 862 000	3 194 436	46,6
620	Odvody z miezd	2 304 138	2 382 000	1 091 287	45,8
630	Tovary a služby	4 822 857	6 060 679	2 566 207	42,3
640	Bežné transféry	102 283	107 017	10 310	9,6
Bežné výdavky celkom		13 911 495	15 411 696	6 862 240	44,5
700	Kapitálové výdavky	1 066 547	1 351 993	1 261 721	93,3
Výdavky celkom		14 978 042	16 763 689	8 123 961	48,5
Prebytok hospodárenia		17 027 614	15 816 757	9 357 755	59,2

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou hospodári podľa rozpočtu, ktorý je súčasťou rozpočtu verejnej správy. Rozpočet úradu schvaľuje dozorná rada úradu a následne aj Národná rada Slovenskej republiky. Rozpočet na rok 2010 schválila dozorná rada úradu 13. augusta 2009 uznesením č. 102/2009, Národná rada Slovenskej republiky 30. septembra 2009 uznesením č. 688/2009.

2.1. Zostatok prostriedkov z predchádzajúceho roka

Zostatok prostriedkov k 1. 1. 2010 v sume 16 491 890 eur sa skladá z dvoch častí. Prvou je príspevok zdravotných poisťovní na činnosť úradu na rok 2010, ktorý zdravotné poisťovne uhradili na účet úradu v decembri 2009 v sume 14 195 299 eur. Predpokladaný príjem v rozpočte na rok 2009 bol 16 386 410 eur, predpoklad bol naplnený na 86,6%.

Druhou časťou zostatku prostriedkov k 1. 1. 2010 bol kumulovaný prebytok hospodárenia predchádzajúcich rokov vo výške 2 296 591 eur. Prebytok spôsobila najmä skutočnosť, že úrad v roku 2005 len začal rozvíjať svoju činnosť a postupne v priebehu

nasledujúcich rokov rozširoval a dobudovával okruhy jednotlivých odborných činností. Úrad priebežne zo zostatku kryje kapitálové výdavky.

2.2. Príjmy rozpočtu

Rozpočtované príjmy úradu na rok 2010 od zdravotných poisťovní v schválenom rozpočte 2010 sú v čiastke 14 985 177 eur, ktoré zdravotné poisťovne v stanovenom termíne uhradia na účet úradu do 20. decembra 2010 a budú v rámci zostatku prostriedkov zdrojom financovania v roku 2011. Okrem príjmov z činnosti v roku 2010 má úrad k dispozícii aj zostatok prostriedkov z predchádzajúceho roka.

Príjmy z činnosti úradu za I. polrok 2010 boli v čiastke 455 512 eur, čo predstavuje plnenie na 42,4 % z ročných plánovaných príjmov z činnosti úradu. Táto príjmová položka sa skladá z dvoch častí - príjmy z činnosti SLaPA pracovísk a poplatky za administratívne činnosti úradu. Príjmy z úhrad trov za pitvy nariadené podľa osobitného predpisu, toxikologické vyšetrenia a chladenie mŕtvych tiel boli v I. polroku v čiastke 320 408 eur, čo z ročného rozpočtovaného príjmu 597 491 eur predstavuje 53,6%. Príjmy z administratívnych činností úradu sú na rok 2010 rozpočtované vo výške 477 673 eur, skutočnosť za I. polrok je 135 104 eur, čo je plnenie na 28,3%. Príjmy z administratívnych činností sú o polovicu nižšie ako sa v rozpočte uvažovalo. Tento pokles zapríčinila legislatívna zmena výšky poplatkov za vydané rozhodnutia, ktorá bola upravená z pôvodných 9,29 € za jedno podanie na 5,0 € za podanie.

Nerozpočtovanými príjmami v celkovej čiastke 21 608 eur boli hlavne príjmy za zabezpečenie výučby pre študentov lekárske fakúlt na SLaPA pracoviskách úradu.

2.2. Výdavky rozpočtu

Výdavky rozpočtu na rok 2010 boli rozpočtované v čiastke 16 763 689 eur. Za I. polrok 2010 boli skutočné výdavky 8 123 961 eur, čo predstavuje 48,5 % z rozpočtovaných výdavkov na rok 2010. V porovnaní s rovnakým obdobím roku 2009 boli výdavky na porovnateľnej úrovni.

Mzdové výdavky boli schválené vo výške 6 862 000 eur, skutočné čerpanie za I. polrok bolo 3 194 436 eur, čo predstavuje 46,6% z rozpočtovaných mzdových výdavkov na rok 2010. Mzdové výdavky oproti rovnakému obdobiu roka 2009 vzrástli o 3,0% z dôvodu úprav miezd, hlavne pre aktualizácie priznania príplatkov zamestnancom SLaPA pracovísk ako kompenzácia za sťažený výkon práce a nárastu zamestnancov v druhom polroku 2009, zmeny ktorých sú vo vykazovanej skutočnosti za 1. polrok 2010.

Výdavky na poistné a príspevky do poisťovní boli v rozpočte na rok 2010 predpokladané v čiastke 2 382 000 eur, skutočnosť za I. polrok 2010 je 1 091 287 eur, t. j. 45,8% z ročného rozpočtu. Výdavky na poistné a príspevky do poisťovní oproti I. polroku 2009 vzrástli o 0,8% a kopírujú príčiny a dôvody nárastu miezd v druhom polroku 2009.

Výdavky na tovary a služby boli schválené na rok 2010 vo výške 6 060 679 eur, v

I. polroku boli skutočné výdavky 2 566 207 eur, t. j. 42,3 % z ročných výdavkov. Výdavky na tovary a služby oproti rovnakému obdobiu roka 2009 vzrástli o 6,5 %, kde sa premietol medziročný nárast cien a zvýšené výdavky za dodané tovary a poskytnuté služby na konci roka 2009 a v roku 2010.

Čerpanie významných výdavkov na tovary a služby je v nasledovnej tabuľke:

Ekonomická klasifikácia	Názov položky	Výdavky k 30. 6. 09 (v €)	Rozpočet 2010 (v €)	Výdavky k 30. 6. 09 (v €)	Percento čerpania rozpočtu
632 001	Energie	179 015	469 500	203 880	43,4
632 003	Poštovné a telekomunikačné služby	223 347	550 000	141 055	25,6
633 002	Výpočtová technika	14 840	50 000	16 492	33,0
633 006	Všeobecný materiál	205 492	485 000	165 370	34,1
634 000	Dopravné	34 728	115 000	28 919	25,2
635 009	Údržba softvéru	157 161	297 000	98 946	33,3
636 001	Nájomné, budov, objektov	396 677	1 345 000	605 775	45,0
637 004	Všeobecné služby	99 269	200 000	139 296	69,6
637 005	Špeciálne služby	190 085	450 000	228 822	50,8
637 011	Štúdie, expertízy, posudky	57 210	180 000	86 682	48,2
637 014	Stravovanie	96 027	220 000	98 992	45,0
637 027	Odmeny zamest. mimoprac. pomeru	70 088	160 000	77 758	48,6
637 034	Zdravotníckym zariadeniam	251 890	600 000	258 652	43,1

Zníženie čerpania niektorých podpoložiek výdavkov v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka je z dôvodu racionalizačných opatrení u poštovného, všeobecného materiálu a výdavkov na dopravu. V podpoložke údržba softvéru sa premietli zmluvné servisné poplatky za informačný systém, ktorý bol inštalovaný v priebehu roka 2008. Čiastkové úpravy nájomného v roku 2010 na trhové ceny postihujú výdavky v roku 2010. U podpoložiek všeobecné a špeciálne služby sa premietli nárasty cien a rozsahu poskytovaných služieb a zvýšené výdavky za prevozy na pitvy. Výdavky na stravovanie premietajú vo svojom vývoji nárast zamestnancov a úpravu sadziab denných diét na cestovné od ktorých sa odvodzujú príspevky na stravovanie. Všetky podpoložky okrem výdavkov na všeobecné služby sú čerpané v rámci časového podielu rozpočtu.

Kapitálové výdavky boli v schválenom rozpočte na rok 2010 predpokladané vo výške 1 351 993 eur, skutočné kapitálové výdavky za I. polrok 2010 boli čerpané v čiastke 1 261 721 eur, t. j. 93,3%. V prvom polroku 2010 boli najvýraznejšími kapitálovými výdavkami výdavky na technické zhodnotenie stavieb (903 994 eur) , z čoho najvýraznejšou položkou bola suma 863 000 eur , ktorá bola použitá na rekonštrukciu objektu Žellova 2, Bratislava vo vlastníctve spoločnosti SAAR, s.r.o., do ktorej sa následne ústredie a pobočka úradu presťahovali. Tieto finančné prostriedky boli v rozpočte schválenom NR SR plánované na rekonštrukciu budovy v Košiciach, ktorá je vo vlastníctve úradu. Zvyšnú časť kapitálových výdavkov tvorili hlavne výdavky na nákup prevádzkových strojov (230 248 eur), hlavne pre zabezpečenie skvalitnenia vybavenia SLaPA pracovišok.

Modernizácia a rozšírenie informačného systému si vyžiadali v sledovanom období výdavky v hodnote (127 479 eur).

Rozpis plnenia rozpočtu vo všetkých položkách ekonomickej klasifikácie je vo výkaze Fin 1-04 – Finančný výkaz o plnení rozpočtu subjektu verejnej správy, ktorý úrad predkladá Ministerstvu financií SR a ktorý je súčasťou správy o hospodárení (v prílohe).

3. Náklady a výnosy

Úrad síce hospodári podľa rozpočtu, ktorý je súčasťou rozpočtu verejnej správy a preto musí sledovať príjmy a výdavky podľa ekonomickej a rozpočtovej klasifikácie, zároveň však vedie účtovníctvo, ktoré sleduje náklady a výnosy. Výkaz o vybraných údajoch z aktív a pasív subjektu verejnej správy k 30. júnu 2010 je súčasťou priebežnej správy o hospodárení.

Celkové náklady úradu za I. polrok 2010 boli 7 156 926 eur, čo predstavuje oproti rovnakému obdobiu roka 2009 pokles o 4,2 %. Z nákladov najvýznamnejšou položkou boli mzdové náklady v sume 3 205 545 eur, t. j. 44,8% všetkých nákladov, u ktorých došlo k zvýšeniu podielu na celkových nákladoch, hlavne z dôvodu medziročného poklesu všetkých druhov nákladov na základe racionalizačných opatrení a minimálnom raste miezd o 1,8%, čo predstavujú hlavne aktualizácie priznania príplatkov zamestnancom SLaPA pracovísk ako kompenzácia za sťažený výkon práce.

Výnosy úradu za I. polrok 2010 boli 14 799 840 eur. Rozhodujúcim výnosom bol prevod príspevku zdravotných poisťovní na činnosť úradu na rok 2010 v sume 14 195 300 eur. Príspevok bol príjmom v roku 2009, v účtovníctve bol zaúčtovaný ako výnos budúceho obdobia a v januári 2010 bol preúčtovaný do výnosov. Ďalšími výnosmi I. polroka 2010 boli tržby SLaPA pracovísk za pitvy nariadené podľa osobitného predpisu, toxikologické vyšetrenia, chladenie mŕtvych tiel a umožnenie odberu buniek a tkanív v sume 288 621 eur a výnosy z administratívnej činnosti úradu (za vydané rozhodnutia) v čiastke 134 236 eur.

4. Majetok

Obstarávacia hodnota dlhodobého majetku úradu evidovaného v účtovníctve k 30. júnu 2010 bola 10 376 072 eur. Zloženie dlhodobého majetku a porovnanie so stavom k 30. júnu 2009 obsahuje nasledovná tabuľka:

	Majetok celkom	
	(v €)	
	k 30. 6. 2009	k 30. 6. 2010
Dlhodobý majetok celkom	8 235 123	10 376 072
z toho		
- nehmotný	2 549 232	2 925 790
- hmotný celkom	5 685 891	7 450 282

z toho		
- stroje, prístroje	2 796 530	3 532 961
- stavby	2 033 729	2 036 652
- dopravné prostriedky	539 148	539 148
- ostatný hmotný majetok	19 546	19 546

Čerpanie kapitálových výdavkov v druhom polroku 2009 a v prvom polroku 2010 sa prejavili na zvýšení obstarávacej hodnoty majetku úradu.

Nehmotný majetok vzrástol z dôvodu modernizácie a rozšírenia informačného systému.

V rámci hmotného majetku úrad zabezpečuje hlavne vybavenie SLaPA pracovísk prístrojovou technikou pre pitevne a laboratórne vyšetrenia, čím sa postupne zabezpečuje zvyšovanie úrovne a kvality týchto pracovísk, ktoré úrad prevzal do svojej činnosti v nevyhovujúcom stave. V položke stavby úrad eviduje nákup budovy pre SLaPA pracovisko a pobočku Košice. Uvedená budova bude vyžadovať rozsiahlu rekonštrukciu, aby mohla byť uvedená do prevádzky pre potreby pobočky a SLaPA pracoviska Košice.

U dopravných prostriedkov nedošlo k zmene hodnoty majetku.

V tabuľke vykázananej hodnote dlhodobého majetku 10 376 072 eur je zahrnutá aj čiastka obstarania dlhodobého hmotného majetku vo výške 1 321 975 eur.

Dlhodobý hmotný majetok úrad odpisuje rovnomerne podľa § 27 a § 29 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov. Zrýchlené odpisovanie majetku sa neuplatňuje.

5. Financie

Finančné prostriedky úradu vedie úrad v zmysle § 28 ods. 9 zákona č. 581/2004 a v súlade so zákonom č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici na účtoch v Štátnej pokladnici. V systéme Štátnej pokladnice bol úrad zaradený ako klient B.

Pokladnice

Úrad má otvorenú hotovostnú pokladňu na ústredí, 8 hotovostných pokladníc na pobočkách a 10 hotovostných pokladníc na SLaPA pracoviskách. Celkový zostatok hotovosti vo všetkých pokladniciach k 30. júnu 2010 bol 3 310,54 eur.

Ústredie úradu má otvorené valutové pokladne na CZK používané na zúčtovanie zahraničných pracovných ciest. Zostatok v tejto pokladni k 30. júnu 2010 nevykazoval zostatok v CZK.

Podľa § 12 ods. 2 písm. i) zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici v znení neskorších predpisov je možné použiť peňažné prostriedky v hotovosti s výnimkami uvedenými pod písmenami a) – h) do výšky 1% ročného rozpočtu bežných výdavkov. V I. polroku 2010 bolo

v pokladniciach úradu (ústredie a pobočky) použitých v zmysle cit. zákona 5 232 eur, čo predstavuje 0,08% z bežných výdavkov za I. polrok 2010.

Bankové účty

Na účtoch, ktoré má úrad otvorené v Štátnej pokladnici, evidoval k 30. júnu 2010 nasledovné zostatky:

- bežný účet –	704 426,79 eur,
- účet na poplatky –	8 641 053,52 eur,
- zúčtovací účet –	8 081 629,46 eur,
- účet pre sociálny fond –	3 193,96 eur,
- účet pokút –	39 366,16 eur,
- depozitný účet –	3 216,05 eur,
- účet pre štruktur. Fondy	0,00 eur.

Okrem účtov v Štátnej pokladnici má úrad k dispozícii 9 účtov vo VÚB, ktoré používa na dopĺňanie a odvod hotovosti z pokladníc ústredia a pobočiek. Na týchto účtoch bol celkový stav k 30. 6. 2010 vo výške 11 250,15 eur.

Celkový zostatok na účtoch úradu k 30. 6. 2010 bol vo výške 17 484 136,09 eur.

6. Závazky a pohľadávky

Celkové záväzky úradu k 30. júnu 2010 boli 31 831 064,77 eur. Najväčšiu časť záväzkov predstavujú záväzky z činnosti styčného orgánu 28 940 839,94 eur, kde došlo k zvýšeniu stavu z dôvodu posunu úhrad pre úpravy softvéru prevodných príkazov na úhrady po zlúčení zdravotných poisťovní. Záväzky voči dodávateľom tovarov a služieb predstavovali k 30. 6. 2010 čiastku 227 864,31 eur, čo je zníženie oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka o 53%.

Úrad k 30. júnu 2010 eviduje záväzok voči štátnemu rozpočtu vo výške 1 706 863,39 eur, čo predstavuje oproti 1. januáru 2010 nárast o 192 399,26 eur. Tento záväzok tvoria správoplatnené pokuty udelené úradom za priestupky v zdravotnom poistení a pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Povinní na pokutový účet úradu v I. polroku uhradili pokuty vo výške 382 930,28 eur.

Celkové pohľadávky úradu k 30. júnu 2010 boli 22 866 066,80 eur. Najväčšiu časť pohľadávok predstavujú pohľadávky z činnosti styčného orgánu 22 531 896,51 eur, kde došlo k zvýšeniu stavu z dôvodu posunu úhrad pre úpravy softvéru prevodných príkazov na úhrady po zlúčení zdravotných poisťovní.

Pohľadávky z obchodného styku (za pitvy vykonávané podľa osobitného predpisu, toxikologické vyšetrenia a pod.) boli k 30. 6. 2010 vo výške 175 585,74 eur a od 1. januára 2010 sa pohľadávky z obchodného styku znížili o 53 567,88 eur.

7. Záver

Začiatok roka bol pre ekonomickú činnosť úradu náročný. Úrad v tejto oblasti zabezpečoval spracovanie účtovnej závierky roku 2009 a legislatívnou zmenou došlo k zlúčeniu zdravotných poisťovní. Táto zmena si vyžiadala úpravy na novom informačnom systéme úradu v nadväznosti na zmeny spôsobu úhrad pohľadávok a záväzkov z činnosti úradu ako styčného orgánu na úhrady za ošetrovanie pacientov v zahraničí. Náročné úlohy úrad zvládol, sfunkčnením modulov v oblasti realizácie platieb a činnosti roku 2010.

Hospodárenie úradu za prvý polrok 2010 je vyrovnané bez väčších odchýliek od podielu rozpočtu za sledované obdobie. V prvom polroku úrad realizoval dynamickejšie čerpanie kapitálových výdavkov, z čoho najvýraznejšou položkou bola suma 863 000 eur, ktorá bola použitá na rekonštrukciu objektu Želova 2, Bratislava vo vlastníctve spoločnosti SAAR, s.r.o., do ktorej sa následne ústredie a pobočka úradu presťahovali. Zvyšnú časť kapitálových výdavkov tvorili hlavne výdavky na ukončenie realizácie rekonštrukcie vybraných pracovísk úradu a technologické vybavenie SLaPA pracovísk.